

ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ ПРИВАБЛИВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ МОЛОЧНОЇ ГАЛУЗІ (НА ПРИКЛАДІ ПРАТ «ВМЗ «РОШЕН»)

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У роботі досліджено основні фактори впливу на інвестиційну привабливість підприємства, а також здійснено аналіз рівня інвестиційної привабливості ПрАТ «ВМЗ «Рошен».

Ключові слова: фактори, інвестиційна привабливість, оцінка, зовнішній та внутрішній вплив, підприємство.

Abstract

In this paper, the main factors influencing the investment attractiveness of the enterprise are investigated, as well as the realization of the level of investment attractiveness of PJSC VMZ Roshen

Keywords: factors, investment attractiveness, valuation, external and internal influence, enterprise.

Вступ

Залучення інвестицій безпосередньо пов'язане з інвестиційною привабливістю об'єкта інвестування. Інвестиційна привабливість є складним економічним явищем, яке формується сукупним впливом окремих факторів. Кількість факторів може бути різною залежно від того, про який рівень інвестиційної привабливості йде мова: країни, галузі, регіону чи підприємства. Питання впливу різних факторів на інвестиційну привабливість викликало наукове зацікавлення у Буднікової Ю. В., Гончарова В. М. [3], Гуляєва Н. М., Збрицької Т. П., Іванова С. В., Кореневої Н. О., Купалової Г. І., Мешкова А. В., Скринника Н. В. та інших науковців. В свою чергу, оцінка інвестиційної привабливості потенційного об'єкта інвестування є першим кроком під час прийняття інвестиційного рішення.

Метою статті є систематизація підходів до визначення базових груп факторів, які впливають на інвестиційну привабливість підприємства та аналіз рівня інвестиційної привабливості підприємства.

Результати дослідження

Для успішного управління інвестиційною привабливістю потрібно усвідомити, що на її формування мають вплив певні фактори, дія яких у своїй сукупності підвищує, або знижує останню. Узагальнюючи всю сукупність чинників впливу на інвестиційну привабливість В. М. Гончаров, М. М. Білоусова, Н. М. Гуляєва та Н. К. Рябченко дану сукупність чинників розділили на зовнішні та внутрішні, або прямої та непрямої дії (рис. 1).

Всі розглянуті фактори, що комплексно характеризують інвестиційну привабливість підприємства, тісно взаємодіють та взаємовпливають один на одного.

Доцільною методикою можна вважати запропоновану російськими вченими А. І. Алексєєвою та Ю. В. Васильєвим [4], яка передбачає оцінювання комплексного показника, який представляє суму оцінених результативних коефіцієнтів, що розкривають різні аспекти ефективності діяльності та стійкості фінансового стану підприємства, яке аналізується. Такий комплексний показник є своєрідним індикатором інвестиційної активності.

Формула розрахунку інтегрального показника оцінки інвестиційної привабливості ($K_{\text{ІП}}$) має вигляд:

$$K_{\text{ІП}} = \sum_{i=1}^n k_i \times P_i \quad (1)$$

Де k_i – вага критерію; P_i – рейтингова оцінка i -го критерію; n – кількість критеріїв.

Алгоритм оцінки інвестиційної привабливості підприємства буде виглядати наступним чином: по-перше - розрахунок показників ефективності господарської діяльності та фінансового стану

підприємства; по-друге - привласнення балів для кожного показника; по-третє - складання рейтингу на основі результатів порівняльної оцінки.

Рисунок 1 – Зовнішні та внутрішні фактори впливу на інвестиційну привабливість (розроблено за даними [1; 3-6])

Основним етапом оцінки інвестиційної привабливості ПрАТ «ВМЗ «Рошен» є бальна оцінка параметрів, яка наведена в таблиці 1.

Таблиця 1 – Бальна оцінка розрахованих показників інвестиційної привабливості ПрАТ «ВМЗ «Рошен»

Показники	2015 рік	2016 рік	Бал 2015 рік	Бал 2016 рік
1. Ефективність господарської діяльності				
1.1 рентабельність товарів	-1,08 %	0,02 %	-1 (низький)	0 (середній)
1.2 балансовий прибуток на 1 грн. сукупних активів	-1,14 %	0,46 %	-1 (низький)	0 (середній)
1.3 балансовий прибуток до власних засобів	-3,80 %	1,43 %	-1 (низький)	0 (середній)
1.4 балансовий прибуток до величини оборотних активів	-4,26 %	1,49 %	-1 (низький)	0 (середній)
2. Фінансовий стан				
2.1 коефіцієнт поточної ліквідності	0,38	0,45	-2 (вкрай низький)	-2 (вкрай низький)
2.2 коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,10	0,20	-1 (низький)	0 (середній)
2.3 частка чистого оборотного капіталу в оборотних засобах	-160,8 %	-120,08 %	-2 (вкрай низький)	-2 (вкрай низький)
2.4 частка власних засобів в пасивах	30,06 %	32,19 %	1 (високий)	1 (високий)

В процесі дослідження було виявлено, що інвестиційна привабливість ПрАТ «ВМЗ «Рошен» характеризується як негативна, що проявляється у значенні комплексного показника, проте має тенденцію до покращення. Про це свідчить покращення таких показників: рентабельність товарів, балансовий прибуток на 1 грн. сукупних активів, балансовий прибуток до власних засобів, балансовий прибуток до величини оборотних активів, коефіцієнт абсолютної ліквідності – дані показники в 2015 році, по бальній оцінці, мали відмітку «низький», але в 2016 році діяльність підприємства покращилась, відповідно показники досягнули до відмітки «середній». Також частка власних засобів в пасивах, в порівнянні з попереднім періодом, збільшилась на 2,13 %, і в 2016 році становила 32,16 % - це свідчить про підвищення фінансової стійкості підприємства та зменшення рівня залежності від залучених коштів.

Далі, використовуючи формулу 1 та ваги показників в рейтинговій оцінці при кредитному фінансуванні, розрахуємо інтегральний показник оцінки інвестиційної привабливості:

$$2015 \text{ рік: } K_{\text{ІП}} = (-1 \times 1,6) + (-1 \times 1,2) + (-1 \times 0,8) + (-1 \times 0,4) + (-2 \times 1,0) + (-1 \times 1,6) +$$

$$(-2 \times 0,8) + (1 \times 0,6) = -8,6;$$

$$2016 \text{ рік: } K_{\text{П}} = (0 \times 1,6) + (0 \times 1,2) + (0 \times 0,8) + (0 \times 0,4) + (-2 \times 1,0) + (0 \times 1,6) + (-2 \times 0,8) + (1 \times 0,6) = -3.$$

Загалом, майже всі розраховані показники мають стабільну тенденцію до збільшення, що є важливим фактором можливого подальшого зростання рівня інвестиційної привабливості, та в цілому покращення ефективності діяльності ПрАТ «ВМЗ «Рошен».

Висновки

Отже, було виділено фактори зовнішнього (непрямого) та внутрішнього (прямого) впливу на інвестиційну привабливість. Аналіз ефективності інвестиційної привабливості показав стабільну тенденцію до збільшення по досліджуваних показниках, вони є індикаторами покращення ефективності діяльності та залучення інвестицій в ПрАТ «ВМЗ «Рошен».

Оцінюваний рівень інвестиційної привабливості характеризується як негативний, оскільки даний показник є від'ємним. Проте на протязі досліджуваного періоду було виявлено підвищення, що свідчить про ряд можливостей і перспектив підвищення інвестиційної привабливості ПрАТ «ВМЗ «Рошен».

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Короткова О. В. Інвестиційна привабливість підприємства та методики її оцінювання / О. В. Короткова. // Ефективна економіка. - 2013. - № 6. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2013_6_54
2. Москаленко І. І. Чинники впливу на інвестиційну привабливість підприємства / І. І. Москаленко // Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції ЖДТУ. – [Електронний ресурс] – 2016. Режим доступу: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/01/132.pdf>.
3. Гончаров В. М. Інвестиційна привабливість підприємства: сутність та фактори впливу / В. М. Гончаров, М. М. Білоусова – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/4.../31.pdf>
4. Макуева С. Р. Оценка инвестиционной привлекательности предприятия на основе рейтингового показателя / С. Р. Макуева, И. А. Михайлова // Современные исследования социальных проблем. – 2013. – Выпуск 6 (26). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://journals.org/index.php/sisp/article/view/6201336>
5. Єпіфанова І. Ю. Сутність інвестиційного потенціалу підприємства / Єпіфанова І. Ю., Бардадин О. А. // Інвестиції: практика та досвід. – 2017. - №14. – С. 39-42.
6. Джеджула В. В. Напрями підвищення ефективності діяльності підприємств молочної галузі / Джеджула В. В., Єпіфанова І. Ю., Дзюбка М. Ю. // Інвестиції: практика та досвід. - 2018. - №11. - С. 12-14

Діана Олександрівна Гладка – студентка групи МФК-18 м, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: fm.mof14b.hladka@gmail.com

Науковий керівник: **Ірина Юріївна Єпіфанова** – канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця

Diana O. Hladka – Department of finance and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email: fm.mof14b.hladka@gmail.com

Supervisor: **Iryna Yu. Yepifanova** – Cand. Sc. (Econ), Assistant Professor of Finance and Innovation Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia